Book Reviews

- B.V.A. Röling, Paul Shepard, *Psycholex. Megwa*, New York, 1960. 144 blz.
- L. Sluimers, J.F. Cady, *Southeast Asia: Its historical development*. New York etc., McGraw-Hill Book Company, 1964. XVII, 657, IX blz., foto, krtn.
- H.J. de Graaf, Nicholas Tarling, *Piracy and politics in the Malay world. A study of British imperialism in nineteenth-century Sout-East Asia*. F.W. Cheshire, Melbourne, Canberra, Sydney, 1963. 273 pp., frontispiece, endpaper maps.
- W. Brand, N.A. Simoniya, *Overseas Chinese in Southeast Asia - A Russian study*. Data Paper Number 45, Southeast Asia Program, Department of Far Eastern Studies, Cornell University Press, Ithaca, New York, December 1961, 151 blz.
- B.H.M. Vlekke, Alistair Lamb, *The China-India border, The origins of the disputed boundaries*. Published for the Royal Institute of International Affairs by Oxford University Press, London 1964, XVI + 192 pp.
- R.S. Karni, Beda Lim, *Malaya, a background bibilography*. Journal Malayan Branch, RAS, vol. XXXV, pts. 2

This PDF-file was downloaded from <http://www.kitlv-journals.nl>

BOEKBESPREKINGEN

PAUL SHEPARD, *Psycholex*. Megwa, New York, 1960.
144 blz. Prijs \$ 6.—.

„Psycholex” wordt door de schrijver, jurist, gedefiniëerd als „The science of legal activities from a psychiatric point of view” (p. 1). „The effects of inter-relations on the individual and the involved subsequent affects pertaining to law are the concern of psycholex” (p. 3). In het eerste boek wordt deze wetenschap toegepast op de internationale verhoudingen van oorlog en vrede (p. 38—88), in het tweede boek op de individuele verhoudingen van misdaad en straf (p. 91—144). De schrijver stelt als zijn overtuiging „that the solution of the problem of peace will be found through psycholex” (p. 3).

De toepassing van de psychiatrie op wangedrag van mensen en staten is niet zo nieuw als de Schr. ons wil doen geloven. Vergelijking van oorlog en misdaad is al van ouder datum. In Nederland schreef in 1959 Dr. J. J. M. van der Does de Willebois „On peut très bien comparer les psychismes qui actionnent les individus avec ceux qui mettent en mouvement les peuples”.¹ Hermann Mannheim gaf in zijn *War and Crime* (Londen 1941) een uitvoerige schildering van de in veel opzichten parallel lopende theorieën over de oorzaak van oorlog en de oorzaak van misdaad, en de voor beide euvels voorgestelde therapieën.

Shepard gaat er van uit dat een vergelijking mag getrokken worden tussen de mens en de Staat, wat betreft hun psychische constellatie, de storingen daarvan, de invloed van die storingen op het gedrag, de behandeling die nodig is. Hij gaat uit van de „international person as similar to the human” (p. 75). Dat is het eerste punt waarbij men een vraagteken plaatst. Vervolgens is zijn beschouwing gebaseerd op een blijkbaar onbegrensd vertrouwen in de psychoanalytische therapie. Hij gaat er van uit, dat deze de misdadigers genezen kan, — hetgeen een bouté stelling is als men de schamelheid ziet van het huidige psychiatrisch

¹ „Tuer ou être tué” in *Folia psychiatrică, neurologica et neurochirurgica Neerlandica*, 1959, Nos. 3 et 4.

kunnen — en plant dit ongemotiveerd vertrouwen over op de therapeutische behandeling van de staat. Een en ander lijkt op het zo vaak voorkomend, ongemotiveerd en op onkunde berustend vertrouwen in andermans wetenschap.

Op de basis van deze uitgangspunten geeft de Schr. voorbeelden van abnormale staten-psyche, waarbij wel heel nauw de parallellen met de mensenontwikkeling worden getrokken. Het is in hoge mate vragelijk in hoeverre een jonge staat relaties heeft met een „parent State”, vergelijkbaar met de relaties van het jonge kind tot de vader of moeder. Het kan niet ontkend worden, dat na het decolonisatieproces het gedrag van vele jonge staten tot het „moederland” hier en daar vergelijking zou toelaten. Maar de schrijver gaat hier wel heel ver. Zo ook bij de vergelijking van de menselijke abnormaliteiten met de abnormale staat. Hoofdpijn bij het individu wordt op één lijn gesteld met „pains in the thinking apparatus” (p. 50), constipatie met „stagnant activity” (p. 54); „the nymphomaniac State” die, zonder bevrediging alsmaar „intercourse” zoekt met „the male type of international person”, zal menigeen wat huiverig maken, om nog te zwijgen over de andere menselijke perversies, die zonder meer worden getransponeerd op de staat. Genoemd moge hier worden „paedophilia” „where the State’s prime interest is in intercourse with new and infant States” en staats-onanie, „indicated by its voluntary, satisfied isolation from international intercourse” (61).

Wat de „behandeling” betreft is de Schr. even simplistisch. „The methods for removal of conflicts which appear in the international person are similarly utilized in psycholex as they would be in the case of the human” (p. 84). De vraag, hoe een staat „on the couch” te krijgen, wordt niet gesteld. De Schr. constateert slechts: „The international person which is the subject of psychotherapy is first placed in the position of patient to analyst, e.g., an international authoritative body, which has the ability to employ the precepts of psycholex” (p. 85). Allereerst is nodig een behoorlijke ontwikkeling van het ego. „Shock-therapy” door een internationale politiemacht zal soms nodig zijn, evenals nazorg, zonodig na „change of environment” (p. 88).

Men kan zich afvragen of dergelijke stellingen aandacht verdienen. Zij verdienen dat hoogstens als waarschuwing tegen misbruik van een psychologische benadering van internationale problemen, die door publicaties als „psycholex” wordt in discrediet gebracht. Er is plaats voor de psycholoog en psychopatholoog in de wetenschap van oorlog en vrede. De collectieve psyche van staten kan soms beter begrepen

worden, indien hij geanalyseerd wordt met het begrippenmateriaal van de moderne psychology. Statengedrag kan soms verklaring vinden uit de psychische historie, uit vroegere belevenissen, zo niet uit oude traumata. Men denke aan de fatale eis, in de Tweede wereldoorlog, van „unconditional surrender” en de ervaring in de Amerikaanse burgeroorlog, aan de invloed van de Japanse herinnering aan de Japans-Russische oorlog op het Japanse gedrag in 1941, aan het Amerikaanse „Pearl Harbour-complex”, aan het historisch gegroeide Russische wantrouwen. Verdieping van dit „begrijpen” is nodig. De bereidheid daartoe wordt in gevaar gebracht, door de onverantwoordelijke generalizingen zo niet „Spielereien” van Shepard’s *Psycholex*.

Groningen.

B. V. A. RÖLING

J. F. CADY, *Southeast Asia: Its Historical Development*. New York etc., McGraw-Hill Book Company, 1964. XVII, 657, IX blz., foto, krtn. Prijs: f 43.

John F. Cady staat onder zijn vakgenoten historici van Zuidoost-Azië bekend als degeen, die wellicht meer dan iemand anders van zijn collegae oog heeft voor sociologische probleemstellingen. Deze eigenschap van de auteur heeft zijn in 1958 verschenen „*A History of Modern Burma*” reeds tot zeer belangwekkende lectuur gemaakt. Van het thans verschenen werk van de hoogleraar in de geschiedenis aan de Universiteit van Ohio kan zonder meer gezegd worden, dat het het belangrijkste is, dat er op dit gebied en in dit genre tot dusverre is verschenen. Veel meer dan bijvoorbeeld D. G. E. Hall in zijn „*A History of Southeast Asia*” of Brian Harrison in zijn „*Southeast Asia: A Short History*” is Cady erin geslaagd eigen gezichtspunten te ontwikkelen. Hiermee is overigens niets gezegd tegen het oeuvre der beide laatstgenoemde auteurs, dat in hun tijd, ongeveer tien jaren geleden, als baanbrekend gold. Het enige, dat kan worden geconstateerd is, dat het historische onderzoek met betrekking tot Zuidoost-Azië in de laatste tien jaren een enorme vlucht heeft genomen.

Hiermee zijn we meteen gekomen op de door Cady uitgewerkte visie. Ook hij is er zich van bewust, dat het geschiedkundig onderzoek met betrekking tot Zuidoost-Azië „a fast-growing field of history” betreft.

Dit zal dan ook wel de reden zijn, waarom Cady er veel minder op uit is nieuw feitenmateriaal te verzamelen dan om nieuwe visies uit te werken. In dit verband begint hij met vast te stellen, dat de geschiedenis van Zuidoost-Azië als een samenhangend geheel kan worden beschouwd. Ter ondersteuning van deze opvatting releveert hij een aantal factoren en wel:

- I) „... Internal regional relationships operating in a kind of chain reaction.” Als voorbeeld hiervan noemt hij o.m. het feit, dat op het Aziatische vaste land de oude Mons in Neder-Burma en Siam hun naburen de Pyu's in het westen, de Khmers in het oosten en tenslotte de Burmanen in het noorden cultureel beïnvloedden.
- II) Als additionele factor noemt hij de economische en culturele invloeden, die India, China, Arabië en Perzië op het gebied als geheel hebben uitgeoefend. In dit verband maakt Cady gewag van de handel tussen India en China, waarin Zuidoost-Azië een belangrijke rol speelde.
- III) In de moderne tijd kwamen er invloeden, die Zuidoost-Azië in verschillende sferen verdeelden. Zulks begon reeds met de komst van de Islam omstreeks 1400. De koloniale periode droeg uiteraard tot de verdeling van Zuidoost-Azië het zijne bij.
- IV) Het verdwijnen van het westerse bestuur in Zuidoost-Azië heeft er op zijn beurt toe geleid, dat meerdere Zuidoost-Aziatische volkeren tot regionale groeperingen kwamen. Bovendien stonden welhaast alle Zuidoost-Aziatische landen na de Tweede Wereldoorlog voor gelijksoortige problemen, zoals politieke instabiliteit, economische onderontwikkeling en de noodzaak met grote naburen, zoals India, China en Japan tot bevredigende betrekkingen te komen.

Het is inderdaad een machtig panorama, dat hier door Cady wordt getekend. Niet in de laatste plaats steunt Cady hierbij op het werk van Nederlandse geleerden, zoals van Leur, Schrieke en Wertheim. Over het algemeen kan worden gesteld, dat Cady de draad van zijn betoog goed vasthoudt. Wanneer wij critiek op zijn boek uitoefenen zijn wij ons ervan bewust, dat dit niet de grote lijnen inhoudt, maar op deelgebieden betrekking heeft. Een zekere mate van willekeur is uiteraard bij zulk een critiek niet altijd te vermijden.

Wij willen onze opmerkingen in een drietal soorten onderverdelen en wel:

- I) Critiek op feitelijke onjuistheden.
- II) Opmerkingen ten aanzien van o.i. minder houdbare interpretaties.
- III) Een — om een groot woord te gebruiken — methodologische kwestie waarop wij aan het einde van deze bespreking zullen moeten ingaan.

Ad I) Op blz. 136 staat de plaats Lochac op de kaart aangegeven als liggende op de westkust van Borneo. Dit is o.i. juist. Maar op blz. 138 schrijft Cady naar aanleiding van de tocht van de Chinese vloot, waarop Marco Polo in 1292 als passagier meereisde, naar Perzië: „The first stop was at Lochac in eastern Borneo . . .”

Iets soortgelijks vinden wij, wanneer wij de kaart op blz. 160 en hetgeen Cady op blz. 166 beschrijft vergelijken. Op de kaart staat de plaats Indragiri aangegeven als liggende aan de Oostkust van Sumatra. Op blz. 166 schrijft Cady in het kader van het Islamiseringsproces van Zuidoost-Azië: „The Malaccan conquest of the middle portion of the west Sumatran coast from 1450 to 1480 brought that area into the Muslim fold, with the possible exception of the Minangkabau port of Indragiri”. Waarschijnlijk had Cady in de laatste zin „east Sumatra coast” moeten schrijven.

Op blz. 334 heeft Cady het in het kader van zijn bespreking van het 19de eeuwse Siam over „Prince Phraklaing”. Hij bezigt hier dus de term Phraklaing als eigennaam. Blijkens het door Cady geraadpleegde even belangrijke als korte boek van Walter F. Vella: „The Impact of the West on Government of Siam” (blz. 323) is Phraklaing een regeringsfunctie en geen eigennaam.

Op blz. 501 heeft Cady het over de z.g. promotoren, d.w.z. de auctores intellectuales, van de Siamese staatsgreep van 1932. Hij noemt als hun aantal „fourscore”. In feite waren het er 57.

Op blz. 542 heeft Cady het over de „Tamon Siwa” scholen in het voormalige Nederlands-Indië. Dit moet zijn Taman Siswa.

Tenslotte noemt Cady in zijn bespreking over de Indonesische partijen gedurende de Japanse tijd de „Nahdatul Islam”. Dit moet zijn Nahdatul Ulama.

Ad II) Wat betreft minder gelukkige interpretaties zij opgemerkt, dat wij hier en daar de indruk hebben, dat Cady niet geheel vrij is van een zekere anti-Chinese „bias”.

Als voorbeeld zij genoemd het opschrift van het caput op blz. 22: „China's Meagre Role in Early Southeast Asian History”. Blijkbaar

wil Cady aantonen, dat Indiase invloeden in de oudste periode van Zuidoost-Azië's geschiedenis overheersend zijn. Wij vragen ons af, in hoeverre de Chinese rol in dit opzicht niet wat wordt onderschat. Dit probleem is o.m. opgeworpen in de enige jaren geleden door de Indonesiër Go Gien Tjwan in Brussel verdedigde dissertatie: „Eenheid en Verscheidenheid in een Indonesisch dorp”. Dr. Go wijst in dit verband op de vondsten van de Nederlander van Orsoy de Flines van uit de Han-periode (ongeveer het begin van onze jaartelling) daterende porceleinen vazen in Zuid-Sumatra.

Ten aanzien van de politieke situatie van de Philippijnen aan het begin van onze eeuw bestempelt Cady de leider van de Philippijnse opstand omstreeks 1900 Emilio Aguinaldo als „a man of the people” in tegenstelling tot figuren als Manuel Quezon en Sergio Osmena. Dit lijkt ons niet erg gelukkig geformuleerd. In dit verband wijzen wij op het standaardwerk van de Russische geleerde A. A. Goeber „Philippinskaja Respublika 1898 g. i amerikanskij imperializm” (De Philippijnse republiek van 1898 en het Amerikaanse imperialisme). Goeber stelt hier op o.i. zeer houdbare gronden dat de „plebeische” stroming in de Philippijnse revolutie juist niet door Aguinaldo wordt vertegenwoordigd maar door de min of meer door zijn toedoen vermoorde Andres Bonifacio. Goeber ziet Aguinaldo blijkbaar als een soort overgangsfiguur tussen de „plebeische” Bonifacio en de gezeten „caciques” van het slag van Quezon en Osmena.

Met betrekking tot de Britse hervormingspogingen in het Burma van kort na de eerste wereldoorlog schrijft Cady op blz. 508 o.m.: „The apparent mistake of postwar British reform policy, which was not ungenerous, was to permit unrest to become vocal at social levels incapable of finding solutions for basic economic and political grievances through the newly provided Legislative Council”.

Dit lijkt ons een ietwat legalistische opvatting. O.i. zou men met meer reden kunnen stellen, dat de hervorming van de „Legislative Council” o.m. was veroorzaakt door de sociale onrust, waarvan Cady gewaagt.

Ad III) Tenslotte de methodologische aangelegenheid, waarover wij in het voorgaande even reppen.

Het laatste hoofdstuk is getiteld: „Relevance of the History” en wil de naoorlogse periode aftekenen tegen de achtergronden van de daaraan voorafgaande tientallen eeuwen. Aan het begin van dit hoofdstuk schrijft Cady: „It is manifestly impossible within the limits of this

volume, already long, to consider in meaningful detail the important historical developments which have occurred in Southeast Asia since the end of World War II. Furthermore, the little more than a decade which has elapsed since the new states achieved independent status has scarcely afforded the necessary time for evaluation".

Blijkbaar is Cady dus van oordeel, dat het bedrijven van „historia hodierna" een betrekkelijk onnutte zaak is, omdat men onvoldoende afstand kan nemen. Maar komt hij hiermee niet in tegenspraak met zijn opmerking in het voorwoord, dat het geschiedkundig onderzoek met betrekking tot Zuidoost-Azië een „fast-growing field of history" betreft in zoverre als dit „uitdijende heelal" vooral op de „historia hodierna" slaat? Trouwens, voor de Amsterdamse school van historici lijkt het, vooral na de inaugurele rede uitgesproken door Prof. Dr. J. Presser een uitgemaakte zaak, dat het „afstand nemen" ook ten aanzien van de eigentijdse geschiedenis mogelijk is.

Al met al zijn wij er ons van bewust op Cady's materiaal en opvattingen slechts incidentele critiek te hebben uitgeoefend. Zijn boek is uitermate belangwekkend en misschien valt het te betreuren, dat het, gezien de huidige specialisatie in de geschiedwetenschappen, wel het laatste boek in zijn genre zal zijn.

L. SLUIMERS

NICHOLAS TARLING, *Piracy and Politics in the Malay World. A Study of British Imperialism in nineteenth-century South-East Asia*. F. W. Cheshire, Melbourne, Canberra, Sydney, 1963. 273 pp., frontispiece, endpaper maps. Price 45/—.

De nog romantische afbeelding van een „Ilanun Pirate" als illustratie prijkkende voor de titelpagina en verwerkt op de stofomslag bringe de argeloze lezer niet op een dwaalspoor. Dit is geen romantische historie, doch degelijk geschiedwerk. Het werk van de Heer Tarling bevat zelfs niet, gelijk de titel trouwens duidelijk aangeeft, de geschiedenis van enkel maar het zeeroversbedrijf op zich zelf, doch het behandelt de zeeroverij als een bijzonder sociologisch verschijnsel, nauw samenhangende met de ontbinding van het oude, inheemse politieke systeem in Zuid-Oost-Azië. Het is dus vergelijkbaar met de opbloei van het piratendom na

de ineenstorting der Hellenistische statenwereld in de eerste eeuwen vóór onze jaartelling. Gewoonlijk pleegt men wel het groeiend aantal piraten in de Archipel toe te schrijven aan de dalende macht der Nederlandse Oost-Indische Compagnie, doch dit behoeft zeker niet de enige oorzaak te wezen. Deze Indische piraterij is vaak het aangrijpingspunt geweest voor de vestiging der koloniale machten in Zuid-Oost-Azië. Een belangrijk onderwerp dus.

De schrijver heeft zeer vele bronnen benut, gedrukte en geschrevene. De Engelse archieven zijn door hem naarstig bezocht, de Nederlandse niet. Wel heeft hij enkele Nederlandse boeken geraadpleegd. De stof is gerangschikt naar de volken, die bij het verschijnsel „piracy” betrokken waren, dus na 20 bladzijden Introduction: de Maleiers van Djohor en de Riauw-Lingga-archipel; de Boeginezen, De Broenai-Maleiers en de Dajaks, Ilanuns en de Balanini, De Atjehers en de Chinezen.

Duidelijk blijken allerlei soorten en gradaties van zeeroverij bestaan te hebben; ook hangt de zeeroof nauw samen met de politieke toestand van het land van herkomst der piraten, want elke zeerover moet een thuishaven hebben, vanwaar hij uitvaart en waarheen hij terugkeert. Daarom kon men vaak met het vernielen der roofschepen of het uitroeien hunner bemanning niet volstaan, doch moest ook overgaan tot het onder controle brengen der kuststaten. Dit bracht echter weer mede, dat men vaak „piracy” noemde, wat helemaal geen zeeroverij was, alleen om een voorwendsel te hebben, om zich met andermans zaken te bemoeien. Zo raakt het verschijnsel „Piracy” in feite het ganse politieke leven van de Archipel en omgeving.

Even moeilijk als het wegwijs worden in de politieke doolhof der Maleise staatjes, was de bestrijding der piraten, zelfs nadat de stoomvaart haar intrede bij de koloniale marine had gedaan. Ook de berechting der zeeschuimers had haar bezwaren, vooral wanneer deze plaats moest vinden ver van de plek, waar de euvelddaden zouden bedreven zijn, b.v. helemaal in Voor-Indië. Geen wonder, dat de al te kordate bestrijders van de zeeroof kolonie en moederland soms voor een fait accompli stelden, door met de zeeschuimers korte metten te maken. Dit kon, als het zo uitkwam, in het menslievende Westen de nodige deining geven. Maar bij slot van rekening is de uitroeiing van het gans niet zo romantische verschijnsel der Indische zeeroverij, voor de kleine man vooral, een grote weldaad geweest.

Deze zaken grondig te hebben uiteengezet met behulp van een grote hoeveelheid nog niet gepubliceerd materiaal is stellig een grote verdienste van de schrijver.

In het bijzonder zal ons Nederlanders het hoofdstuk „The Atcheh-nese” interesseren. Hier blijkt wel duidelijk, dat verschillende verschijnselen met de term „piracy” bestempeld werden: het innen van invoerrechten door de sultan van Kota-Radja, geschillen met plaatselijke hoofden, die tot handtastelijkheden leidden. Soms hadden ruwe scheepskapiteins door hun onverantwoordelijk gedrag de gewelddadigheden uitgelokt. Ook waren de gevallen van „piracy” niets dan locale oorlogjes. Bij het ontbreken van een sterk, verantwoordelijk gezag in Kota-Radja regelde elke buitenlandse mogendheid, die zich gekrenkt voelde, haar geschil met de Atjehers naar eigen welgevallen, soms niet veel geweld, zoals het verbranden van kampongs. De opkomst van het Nederlandse gezag aan Sumatra's Noordkust, lang opgehouden door het in dit opzicht belemmerende verdrag van 1824, maakte een einde aan vele moeilijkheden, ook voor de Britten. Zo wordt verklaarbaar, dat pas een eeuw geleden, Frederick Rogers van het Colonial Office nog rustig neerschreef: „it is far more convenient for this Government to have to deal with a civilised Government responsible for the acts of its barbarous subjects than with the barbarous rulers themselves”. Er is inderdaad zeer veel veranderd, zelfs in Zuid-Oost-Azië, en wellicht ook in het Colonial Office.

Lijkt mij de inhoud van dit geschrift belangwekkend en nuttig, minder juichen kan ik over de vorm, waarin de schrijver zijn betoog gegoten heeft. Het aantal soms zeer lange citaten, dat door een bijzondere druk en een eigen stijl de tekst onderbreekt, is zeer groot, n.l. ruim 200 op de 231 bladzijden. Daarbij komen dan nog de korte citaten in de tekst. Al deze letterlijke aanhalingen geven ons wel de verzekering dat we niet in het drijfzand der hypothesen wegzinken, doch op de vaste bodem der zekerheid staan, maar zij veraangenamen de lectuur niet. Hadden niet de meesten dezer aanhalingen in de tekst verwerkt dienen te worden, of anders bij de 700 „Notes” ondergebracht? Gelukkig dat een goede index in staat stelt het boek als naslagwerk te benutten, wanneer de lectuur te vermoeiend wordt. Ik vrees, dat de auteur een wat grote wissel op ons geduld en geheugen heeft getrokken.

Intussen blijven wij hem dankbaar voor de rijke hoeveelheid erts, die hij uit de mijnen der Engelse archieven heeft opgedolven.

H. J. DE GRAAF

N. A. SIMONIYA, *Overseas Chinese in Southeast Asia - A Russian Study*. Data Paper Number 45, Southeast Asia Program, Department of Far Eastern Studies, Cornell University, Ithaca, New York, December 1961, 151 blz.

Deze studie is, zoals de titel al aanduidt, een Engelse vertaling van een Russisch geschrift. De auteur is een Georgiër met een historisch-economische achtergrond, die Engels, Chinees en de Bahasa leest en een jaar in Indonesië als tolk heeft gewerkt, zoals het voorwoord vertelt.

In drie hoofdstukken worden de oorzaken van de Chinese emigratie en de omvang ervan naar Zuidoost Azië, de verspreiding over de diverse landen, de positie van de Chinese bourgeoisie in handel, industrie, landbouw en bankwezen en van de Chinese arbeiders in verschillende bedrijfstakken geschetst. Eigen onderzoek heeft de schrijver niet verricht. Het is evenwel mijn indruk dat hij het beschikbare vooroorlogse statistische materiaal naarstig bij elkaar heeft geharkt. Bij het hanteren van na-oorlogse gegevens derailleert hij soms omdat hij niet heeft bevroed dat de statistieken minder betrouwbaar zijn geworden, Chinezen vaak achter de schermen als leiders van bedrijven ageren, die in naam door inheemsen worden gedreven, en bovendien door wijzigingen in nationale wetgevingen niet precies meer vaststaat wie als Chinees wordt geteld. Het aan vele bronnen ontleende materiaal heeft de auteur met een Marxistisch-Leninistische saus overgoten of liever in een dito keurslijf geperst, die m.i. geen recht doet wedervaren aan de complexiteit van de dualistische economie of de pluralistische samenlevingen, die men in deze landen vindt. Al krijgt men wel een idee van de betekenis die de Chinezen voor de economische ontwikkeling van het gebied hebben gehad, onvoldoende wordt benadrukt dat het in feite Europeanen zijn geweest die de vele nieuwe cultures en de exploitatie van de mijnbouw op grote schaal in Zuidoost Azië hebben geëntameerd.

Zoals te verwachten viel, wordt de economische achterlijkheid van Z.O. Azië geweten aan het kolonialisme of imperialisme, waarbij Engelsen, Nederlanders en Amerikanen als uitbuiters en boosdoeners worden afgeschilderd, terwijl de Chinezen vereenzelvigd worden met de nationalistische bewegingen in de betrokken landen om het lot in eigen hand te nemen en zelf de ontwikkeling te sturen. De Chinezen behalve de aanhangers van Tsjang-kai Sjek staan noodzakelijkerwijs

in het denkschema van S. aan de zijde van de werkers of in het anti-kapitalistische kamp. Dit is een al te simpele voorstelling uiteraard en klopt niet met de wijze, waarop beschreven wordt hoe de Chinezen via handel en bankwezen aan de exploitatie van de autochthone bewoners hebben meegedaan. Objectiever ware het m.i. geweest, indien de schrijver de Chinese emigratie en haar evolutie had gezien als het kielzog vormend van de expansie van buitenlands kapitaal van Europese en Amerikaanse oorsprong in zijn gebied. Dan ware het ook eenvoudiger geweest om de discriminatie te begrijpen, die reeds in de jaren '30, maar vooral na het onafhankelijk worden van de betreffende landen meer intensief tegenover de Chinezen is toegepast. Nu moet S. zich in de Leninistische bocht wringen, dat de tegen de Chinezen genomen maatregelen een uitvloeisel zijn van de onderdanigheid van de regeringen ten opzichte van het Amerikaanse imperialisme. Wellicht herschrijft S. zijn boek nog eens in deze geest, nu het in het licht van de huidige controverse tussen Moskou en Peking aantrekkelijk moet zijn om de Chinezen in Zuidoost Azië als handlangers van de koloniale uitbuiters voor te stellen en als voorposten in een toekomstig Chinees politiek of zelfs militair offensief. Wie weet maakt hij nog eens zo'n omzwaai. Het zou voor een Marxist en Rus, dunkt me, niet moeilijk zijn. Hij zou dan een apart hoofdstuk moeten wijden aan de wijze waarop Rood-China de overzeese landgenoten voor het economische en politieke karretje spant.

Uit bovenstaande badinage zal wel duidelijk zijn, dat ik de interpretatie van S. niet helemaal serieus neem. Voor wat Indonesië betreft, is het lachwekkend te lezen (blz. 46) dat het volkscredietwezen dezelfde hoge rentevoet berekende als Chinese en Indonesische woekeraars en in feite diende om de overheidsinkomsten te vergroten. Dat de Chinezen, hoewel van oorsprong boeren, op Java geen land konden verwerven, zit de schrijver dwars en wordt verklaard (blz. 74) uit de feodale verhoudingen in het Javaanse dorp en het dwangstelsel dat de koloniale machthebbers aan de inheemse landbouwers hadden opgelegd. Uit de literatuurlijst blijkt dat de auteur niet met Furnivall's meesterwerk 'Netherlands India' bekend is en van Boeke niet 'The Structure of Netherlands Indian Economy' en 'The Evolution of the Netherlands Indies Economy' gelezen heeft.

Ik heb nog een groot aantal vraagtekens in de marge gezet bij beschouwingen van S., die m.i. kant noch wal raken, maar voel geen behoefte deze hier te adstrueren. De vertaling en uitgave van deze studie zal wel onder het mom van culturele uitwisseling of iets van

die aard moeten worden gezien. Wellicht vormen de vele drukfouten en slordigheden in het eindproduct een aanwijzing, dat sommige mensen, die aan de uitvoering hebben meegewerkt, er weinig in zagen. Ook ik schaar me onder hen, die in een wetenschappelijke co-existentie op deze wijze geen heil zien.

W. BRAND

ALISTAIR LAMB, *The China-India Border. The Origins of the Disputed Boundaries*. Published for the Royal Institute of International Affairs by Oxford University Press, Londen 1964, XVI + 192 pp. Prijs: 12 sh. 6 d.

De Chinese invasie van India over de noordoostelijke grens was een van de meest geruchtmakende politieke zaken der laatste jaren. De betekenis van het omstreden gebied is gering, voor zover bekend. Ook de schrijver van het hier besproken werk kent het geen bijzondere betekenis toe. De passen en rivierdalen, waarlangs de Chinese troepen konden oprukken, zullen nooit voor een militaire invasie op werkelijk grote schaal bruikbaar gemaakt kunnen worden. Slechts India's zwakte maakte het Chinese succes mogelijk. Psychologisch had China's optreden echter grote gevolgen. Hier zag men immers een Aziatische staat, die nog in 1955 op de conferentie van Bandoeng, en in 1954, bij het sluiten van de „peaceful-coexistence” overeenkomst met het nu aangevallen India, zijn broederliefde voor alle andere Aziatische en Afrikaanse staten, „collegas” in het lijden onder de druk van het imperialisme, betoogd had, om een naar het scheen gering meningsverschil een broedervolk met militair geweld te lijf te gaan.

De terugslag van dit optreden was dan ook niet gering en men kan zich met goede redenen afvragen waarom de regering van China zó fors te werk gegaan is in een zaak, die best nog enige jaren had kunnen blijven liggen, terwijl beide regeringen in geleerde memoranda hun standpunten tegenover elkaar stelden. Na dit militair optreden immers vond zelfs Nehru aanleiding om van zijn vroeger strikt standpunt in niet-aansluiting af te wijken, om wapens te vragen en te aanvaarden van de „leiders van de imperialistische groep”, de Verenigde Staten en Groot-Brittannië, daarmee impliciet van diezelfde militaire bond-

genootschappen profiterend, die hij openlijk zo vaak als een bedreiging voor de vrede veroordeeld had. Dat deze ervaringen Nehru een bittere teleurstelling zijn geweest, is wel duidelijk en het is zeker niet onmogelijk dat zij zijn dood verhaast hebben.

Dit alles was te meer een bittere teleurstelling omdat twee andere landen, waarmee China grenskwesties wenste te regelen, zonder al te grote moeilijkheden tot een accord kwam: Birma, nog neutraler dan het neutralistische India, en India's niet neutrale halfbroeder Pakistan, dat nog wel tot het Zuidoost Aziatisch Verbond behoort! Beide landen moesten concessies doen, maar in Pakistan's geval waren deze geenszins zwaar. China toonde hier — ik zeg dit op grond van Alistair Lamb's boek — grote inschikkelijkheid.

De strekking van Lamb's betoog is immers dat de door India zo nadrukkelijk als onveranderbaar, want bij verdrag door beide partijen aanvaard verklaarde grens met Tibet (nu een integraal onderdeel der Chinese Volksrepubliek) geenszins zo vast in internationaal rechtelijke overeenkomsten bepaald is, als de regering van India dit voorstelt. Integendeel, de rechten van China op enkele onderdelen van het gebied van Kasjmir en enkele stukken land ten zuiden van de zg. MacMahon-lijn ten noorden van Assam lijken hem moeilijk aantastbaar. Daar het hier echter gaat om of verlaten hoogvlakten, of om berg- en junglegebied met meestal primitieve inwoners, is de betekenis van genoemde rechten voor China evenmin groot. Op één plaats in het noordwesten bestrijkt het omstreden gebied het terrein waarover een voor motorvoertuigen bruikbare weg van Sinkiang naar Tibet wordt aangelegd. Hier zal China zijn aanspraken dus niet willen prijsgeven. Anderzijds zou India er niets aan hebben de eigen pretenties over dit vrijwel onbewoonde en niet verdedigbare distrikt te handhaven. Ten noorden van Assam vormt de MacMahon-lijn een vrij redelijke afpaling van het wederzijds gebied op strikt geografische gronden.

Mr. Lamb is overtuigd — en hij kan hiervoor ook wel argumenten aanvoeren — dat de Chinese Volksrepubliek wel bereid zou zijn geweest van vele theoretische aanspraken ten opzichte van India af te zien op voorwaarde echter dat de bestaande grens — met ondergeschikte wijzigingen, — nogmaals en ditmaal op grond van onderhandelingen tussen vrije en gelijke Aziatische staten, zou worden vastgesteld. De vorige vaststelling op de conferentie van Simla in 1914 was zeker *niet* het resultaat van vrije onderhandelingen en is door de toenmalige republikeinse regering van China nooit erkend. Zij heeft de houding van haar vertegenwoordigers te Simla formeel gedsa-

vouerd. Wanneer India toch aan het resultaat van deze conferentie vasthoudt, maakt het zichzelf dus tot de erfgenaam van erkende imperialistische machtspolitiek! Zo althans kan men in China redeneren en zo heeft men ook geredeneerd. Vandaar de felle, brutale, militaire reactie. Of deze, internationaal politiek gezien, dus in verband met China's positie ten opzichte van de andere Aziatische landen, ten opzichte van de idee van „non-alignment”, ten opzichte van de Sovjet-Unie en ook de Afrikaanse staten, nu verstandig was, is een heel ander vraagstuk. Er lijkt mij in dit optreden wel wat oude Chinese „Überheblichkeit” te steken.

De zakelijke kanten van het grensvraagstuk zijn door Mr. Lamb in dit kleine boek zorgvuldig uiteengezet op grond van een vrij uitvoerig onderzoek in de archieven en kaartenkamers der Londense regering. Het openbaart tal van interessante bijzonderheden over de grens die over 's werelds hoogste gebergte loopt en ook over de merkwaardig grote betekenis die in de negentiende eeuw door Britse vertegenwoordigers aan de handelsmogelijkheden over de hoge bergpassen werd toegekend. De vele kaartjes illustreren het betoog uitstekend.

B. H. M. VLEKKE

BEDA LIM, *Malaya, a background bibliography*. Journal Malayan Branch, RAS, vol. XXXV, pts. 2 & 3, 1962; V, 199 pp. Price Mal. \$ 10.00.

This volume is presented as a "background bibliography", the author excusing himself for not presenting a comprehensive bibliography in his Preface. What is it we expect from a "background bibliography"? It should list the most important source and secondary material relevant to its subject-matter, and refrain from taking up books and articles that may be regarded as unimportant, not casting any new light on a subject, or merely reiterative, so as not to lead the reader astray in the abundance of small facts. Obviously for this purpose a compiler should read his material and be qualified to scrutinize it as to its value. Moreover he has to summarize at least the most important entries, if not all.

The compiler of the bibliography under discussion drew his entries, as he says (Preface, p. iii) from the card catalogue of the National

Library of Australia, and from bibliographies that happened to be in that Library. And obviously, as appears from his entries, without looking up the material thus found.

For instance, the book *Ursula trouwt in Singapore*, by A. van Breda, (p. 16) has not much to do with a background to Malaya, as it is a teenage girl's book of romantic nature. Nor do the confusing lists of Company officials (p. 31) taken from Valentijn, *Oud- en Nieuw Oost Indiën*, contribute much to our information on Malaya; especially as that work itself appears on p. 33, those lists seem a waste of ink and paper. On p. 29—30 one finds listed under "Aanstellingen" some eight entries; these concern, however, 2-line notices in a sort of old statute-books, of virtually no interest for the general reader.

Instead the lost paper and ink could have been used to include some important, yet not mentioned books, for a "background" to Malaya as e.g. Tomé Pires' *Suma Oriental* or J. C. van Leur: *Indonesian Trade and Society: Essays in Asian Social and Economic History*.

A very curious style of bibliographical reference is sometimes followed. On p. 33 we find "*De verovering van de stad Malacca . . . door de Oost-Indische Compagnie in het jaar 1641. Overgenomen uit het Dagh-Register van het Casteel Batavia . . . door A. Gerrig. [1927] 36 p. Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen XXII, 2107.*" After some puzzling we discovered that this last line indicates . . . the shelf-mark in the Library of the former Bataviaasch Genootschap in Djakarta, under which the publication can be found! It is taken from the Genootschaps's Catalogue, Historical Dept. The *Dagh-Register*, let alone a note referring to its importance for Malaya, is not mentioned separately at all.

The entry: P. A. Leupe, *Stukken betreffende het beleg . . . van Malakka . . . etc.*, will be a yet greater riddle for the unprepared reader, for it is nowhere stated that this can be found in *Berigten van het Historisch Genootschap . . . te Utrecht*, VII, 1, 2nd. Ser., 1859 [1861], p. 128—429.

Needless to say that in a so compiled bibliography no summaries at all are added.

The reference value is not enhanced by the lack of a list of abbreviations and symbols, and especially not by the lack of an index.

Though probably the compiler thinks otherwise, as may appear from his Preface, far more work is needed to compile a good background bibliography than a complete one, not to mention the necessary knowledge of the subject-matter, languages, and bibliographical usage.

It seems odd that a piece of work like this could appear in a scholarly series as the *Journal* is, moreover under an editor who is conversant with the Dutch material, at least with its language.

However, until Cheeseman's *Bibliography of Malaya*, revised and enlarged with other European languages will appear, probably at the end of 1964, we shall have to do with this list of books.

R. S. KARNI

GOLDSSEN, R. K. en RALLIS, M., *Factors related to Acceptance of Innovation in Bang Chan, Thailand; Analysis of a Survey Conducted by the Cornell Cross-Cultural Methodology Project, May 1955*. Cornell Thailand Project Interim Reports Series Number Three. Data Paper: Number 25 Southeast Asia Program Department of Far Eastern Studies Cornell University. 3de druk, Ithaca, Cornell University Press, 1963. VIII, 72, X blz. Prijs \$ 1.—.

„Die Statistik ist wie ein Spiegel.
Hüte sich hineinzuschauen,
wer nicht reinen Herzens ist.”

Ernst Wagemann.

Voor degene, die zich bezig houdt met de sociologische aspecten van de ontwikkelingen in Zuidoost-Azië zijn de befaamde Data Papers van het Department of Far Eastern Studies van de Cornell University een onmisbare bron om zijn kennis te verrijken. Het verschijnen in herdruk van het onderzoek van Goldsen en Rallis is in dubbel opzicht te begroeten. Ten eerste verschaft het ons zeer interessante gegevens over de sociale verhoudingen in het dorp Bang Chan ten noordoosten van Bangkok, ten tweede wordt hier een poging gedaan, in de sociologische analyse een grote mate van exactheid te brengen.

Bang Chan is, zoals de schrijvers van het onderzoek vaststellen, in overwegende mate agrarisch. De „Innovations” waarvan in de titel van het werk sprake is, hebben dan ook hoofdzakelijk betrekking op agrarische verworvenheden. Het betreft hier ten eerste de invoering van een kleine benzinemotor, die voor irrigatie-doeleinden kan worden

gebruikt, ten tweede het kweken van paddestoelen, ten derde de kweek van de tilapia-vis, ten vierde het gebruik van kunstmest en ten vijfde — als niet agrarisch onderzoeksobject — het gebruik maken van hospitaal-faciliteiten.

In wat als een methodologische inleiding van het onderzoek kan worden beschouwd, wordt het begrip „Acceptance of Innovations” ontleed. Hierbij onderscheiden de schrijvers drie facetten n.l. „the initial adoption or trial of the innovation by one or more persons of the group”, de „continued use of the innovation” en de fase van „the individual’s psychological acceptance of the innovation”.

Wat het statistische deel van de methode betreft onderscheiden de schrijvers een tweetal soorten van generalisaties, n.l. ten eerste de „frequency distribution” van een bepaalde variabele. In de tweede plaats wordt de onderlinge afhankelijkheid (internal relationships) tussen de verschillende variabelen onderzocht. Hier gaat het dus om de z.g. „correlational analysis”.

De schrijvers wijzen er nog nadrukkelijk op, dat statistische analyse van sociologische gegevens, zoals zij die hebben uitgevoerd, niet de directe oorzaak van een bepaald onderzocht verschijnsel kan vaststellen, maar „can lead to inferences about more direct causation, which serve to narrow down the clinician or experimenter’s search for the necessary condition. Indeed, a necessary condition may operate only when it is imbedded in this complex matrix of other variables — —”

Wat betreft de onderzochte variabelen citeren wij het volgende schema :

DESIGN FOR ANALYSIS

„

I. Dependent Variables

A. Acceptance of agricultural innovations

1. Motor
2. Fertiliser
3. Tilapia Fish
4. Mushrooms

B. Acceptance of non-agricultural innovations

1. Use of clinic and hospital facilities

II. Independent Variables

A. Motivation level (indexed by attitude to each innovation)

- B. Role and status factors
 - 1. Economic level
 - 2. Age
 - 3. Family Size
- C. Communications factors
 - 1. Literacy
 - 2. Exposure to media of mass communication
 - 3. Breadth of Social contacts within the community
- D. Urban orientation
 - 1. Acceptance of urban patterns
 - 2. Contact with urban centers
- E. Capital investment factors
- F. Other factors
 - 1. Community integration and identification
 - 2. Religious beliefs and superstitions
 - 3. Personality factors
 - 4. Knowledge of political figures
 - 5. Willingness to perform industrial work."

Voorzover wij het kunnen beoordelen, zijn Goldsen en Ralis van oordeel, dat de sub II genoemde gegevens „independent” zijn. De vraag is, „independent” waarvan? Onafhankelijk van elkaar? Dit lijkt moeilijk te verdedigen. We kunnen ons bijvoorbeeld niet anders indenken dan dat b.v. de economische status van een onderzocht individu of groep nauw verband houdt met factoren van communicatie. Het lijkt — om een voorbeeld te noemen — voor de hand te liggen, dat het analphabetisme onder de armeren meer voorkomt dan onder de beter gesitueerden. Maar ook wanneer Goldsen en Ralis van oordeel zijn, dat de „Independent Variables” onafhankelijk zijn van de „Dependent Variables”, hun eigenlijke onderzoeksobjecten, geloven wij, dat zij zich hier aan een vrij ernstige denkfout schuldig maken. Wij kunnen ons bijvoorbeeld voorstellen, dat het feit, dat iemand de beschikking krijgt over de benzine-motor een vrij vergaande invloed kan uitoefenen op zijn economische positie, evenals dit omgekeerd het geval is. M.a.w. wij geloven niet, dat het veel zin heeft om bij het onderzoek van een sociale structuur het begrip „independent variables” in te voeren. Practisch alle variabelen werken op elkaar in.

Wij krijgen de indruk, dat Goldsen en Ralis het begrip „independent variables” hebben ingevoerd, teneinde een statistische methode van

onderzoek te kunnen gebruiken. Of dit zinrijk is wagen wij te betwijfelen, omdat hier in feite het doel — onderzoek van de sociale structuur — dienstbaar is gemaakt aan de middelen, de statistische methode, in plaats van omgekeerd.

Dit zal dan ook wel de reden zijn, waarom het werk wordt gekenmerkt door een grote mate van droogheid. Historisch onderzoek en de „local colour” ontbreken practisch geheel. O.i. kan de statistische methode in het sociale onderzoek een belangrijke rol vervullen, maar alleen ter adstructie van bepaalde historisch gegroeide realiteiten. Wordt de statistische methode tot doel verheven inplaats van als middel te dienen, dan loopt men het gevaar zich aan een vorm van dogmatisme schuldig te maken, waarmee de sociale wetenschappen o.i. niet zijn gediend.

L. SLUIMERS